

BẢN TIN

NÂNG CAO SỨC KHỎE

TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE TRUNG ƯƠNG

Lưu hành nội bộ

Số 56
9/2023

Mục lục

Tr1

ĐỀ ÁN 1816, ĐỀ ÁN KHÁM CHỮA BỆNH TỬA:
 ĐỂ NGƯỜI DÂN ĐƯỢC TIẾP CẬN THỤ HƯỞNG CHẤT LƯỢNG
 CHUYÊN MÔN Y TẾ CAO TẠI ĐỊA PHƯƠNG

TS. Cao Hường Thái, Phó Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế
nhận biểu ngữ buổi làm việc với Bệnh viện Bạch Mai

[illegible][illegible]

Tổ chức Uz Oğlan a

BẢN TIN NÀ

BẢN TIN NĂNG CAO SỨC KHỎE

**BỘ Y TẾ THÀNH LẬP ĐOÀN KIỂM TRA HỖ TRỢ
CÁC ĐỊA PHƯƠNG PHÒNG, CHỐNG BỆNH BẠCH HẦU**

Triển khai chiến dịch tiêm vắc xin phòng bạch hầu tại

Sau gần 20 năm không xuất hiện ca bệnh, dịch lây lan nhanh

Trung tâm dự bị huyện Mộ Đức, tỉnh Hà Giang mới đây ghi nhận ô dịch bệnh bạch hầu với 32 ca nghi mắc và 1 ca tử vong do mắc bệnh bạch hầu là V.M.D. (15 tuổi, dân tộc Mông). Tất cả các trường hợp xác định và nghi mắc bệnh đều tập trung tại 8 xã, thị trấn, nhiều nhất là xã Khuai Vay với 14 ca. Theo báo cáo của địa phương, thời gian gần đây, bệnh nhân D. không đi học đi chơi, thời gian gần đây, bệnh nhân đi chơi với mọi người mắc bệnh, trong gia đình không ai mắc bệnh tương tự. Ngày 14/8, bệnh nhân được đưa vào Bệnh viện Đa khoa huyện Mộ Đức trong tình trạng đau mắt đỏ, mệt mỏi, sốt cao, kèm theo các triệu

Công bố quyết định, kế hoạch kiểm tra về công tác cán bộ đối với Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế

[illegible]

biến cuộc kiểm tra thành một đợt tự kiểm tra. coi đây là cơ hội để đánh giá kết quả công tác cán bộ trong 5 năm thực hiện Nghị quyết số

26. Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc được kiểm tra phối hợp, tạo điều kiện, cung cấp đầy đủ, kịp thời hồ sơ, tài liệu và chủ động hỗ trợ thời gian làm việc để đoàn

Thay mặt Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế, Bộ trưởng Đào Hồng Lan trân trọng thông tin với các đại biểu của Đại tướng Lương Cường, những vị khách quý, những vị đại biểu của các cơ quan, Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc được điểm qua sẽ phải học hỏi, chất vấn, thực hiện đại đoàn kết, thực hiện đại đoàn kết được điểm qua. Đây sẽ là những thành quả của Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc đã làm việc rất tích cực, năng nổ, sáng tạo, có chất thực hiện công tác của các cơ quan, đơn vị và mình. Bộ trưởng Bộ Y tế Đào Hồng Lan mong muốn Đoàn kiểm tra 887 sẽ đánh giá khách quan, ghi nhận những kết quả đã đạt được và giải quyết những tồn tại, tồn tại để đưa ra giải pháp khắc phục để Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc thực hiện tốt hơn công tác của đơn vị, thực hiện tốt hơn công tác của đơn vị.

BÀN TÊN NÂNG CAO SỨC KHỎE 9

BAN BIÊN TẬP

Chịu trách nhiệm xuất bản:

ThS. Đỗ Võ Tuấn Dũng

Trưởng ban biên tập:

ThS. Hà Vân Nga

Phó trưởng ban biên tập:

ThS. Nguyễn Thị Hoài Phương

Thư ký tòa soạn:

CN. Quản Thùy Linh

Ủy viên biên tập:

CN. Phạm Thi Trà Giang

ThS. Nguyễn Thị Minh Phú

Thiết kế:

CN. Nguyễn Huyền Trang

Tri sup:

CN. Cát Trà My

Ảnh bìa 1: Thứ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thị Liên Hương cùng các đại biểu tại Lễ ra mắt chương trình truyền hình “Alo Doctor”

Ảnh: Tuấn Hải

Cơ quan xuất bản Bản tin: Trung tâm Truyền thông

Giáo dục Sức khỏe Trung ương

Địa chỉ: 366 Đội Cấn, Ba Đình, Hà Nội

Điện thoại: 02437623673

Fax: 02438329241

Email: ncsuckhoe2018@gmail.com

In 250 bản, khổ 19x27cm tại Công ty cổ phần In Hưng Việt

Giấy phép số 66/GP- XBBT ngày 3/11/2022 do Cục Báo chí, Bộ

Thông tin và Truyền thông cấp

In xong và nộp lưu chiểu tháng 9/2023

ĐỀ ÁN 1816, ĐỀ ÁN KHÁM CHỮA BỆNH TỪ XA: ĐỂ NGƯỜI DÂN ĐƯỢC TIẾP CẬN THỤ HƯỞNG CHẤT LƯỢNG CHUYÊN MÔN Y TẾ CAO TẠI ĐỊA PHƯƠNG

TS. Cao Hưng Thái, Phó Cục trưởng Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế
phát biểu tại buổi làm việc với Bệnh viện Bạch Mai

GIANG - PHÚ - PHƯƠNG

Trong tuần cuối tháng 8 vừa qua, Cục Quản lý Khám chữa bệnh, Bộ Y tế, đã kiểm tra, làm việc về công tác chỉ đạo tuyến, Đề án 1816, Đề án Khám chữa bệnh từ xa ở một số bệnh viện Trung ương. TS. Cao Hưng Thái, Phó Cục trưởng Cục Quản lý Khám chữa bệnh, Bộ Y tế làm trưởng đoàn cùng nhiều cán bộ của các vụ, cục, trung tâm thuộc Bộ.

Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương: Nhiều hoạt động trong công tác chỉ đạo tuyến, Đề án 1816, Đề án Khám chữa bệnh từ xa đạt kết quả cao

PGS.TS. Nguyễn Hà Thanh, Viện trưởng Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương báo cáo, trong 6 tháng đầu năm 2023, Viện đã triển khai nhiều hoạt động trong công tác chỉ đạo tuyến, Đề án 1816, Đề án Khám chữa bệnh từ xa. Viện đã tiến hành khảo sát nhu cầu, đánh giá hoạt động chuyên môn, cụ thể là gửi công văn và phiếu khảo sát cho 90 bệnh viện/trung tâm huyết học - truyền máu; Tổ chức 02 đoàn khảo sát trong 6 tháng đầu

năm 2023 đạt 50% kế hoạch đề ra; Triển khai 02 lớp tập huấn cho hơn 150 cán bộ y tế đạt 40% so với kế hoạch, 8/14 lớp tập huấn theo Dự án An toàn truyền máu cho hơn 1.200 học viên (đạt 57,1%). Viện hỗ trợ các bệnh viện/trung tâm huyết học - truyền máu thực hiện Chương trình An toàn truyền máu, phối hợp tập huấn tại các tỉnh. Phối hợp 03 tỉnh (Hà Giang, Yên Bái, Bắc Kạn) tổ chức các lớp tập huấn chuyên môn, truyền thông về Thalassemia cho cán bộ y tế, cộng đồng...; Phối hợp Bệnh viện Đa khoa Yên Bái, Bắc Kạn triển khai đề tài cấp tỉnh về bệnh Thalassemia; Phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai 10 hội thảo chuyên môn huyết học - truyền máu. Bên cạnh đó, Viện đã phối hợp chuyển giao kỹ thuật 07/9 gói đạt gần 80% kế hoạch và 88 lượt kỹ thuật cho 30 lượt bệnh viện/trung tâm huyết học - truyền máu với 50 lượt học viên. Kết hợp đoàn kiểm tra, giám sát để đánh giá thực hiện các kỹ thuật được chuyển giao/đào tạo tại

PGS.TS. Nguyễn Hà Thanh, Viện trưởng Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương báo cáo đoàn công tác

các đơn vị. Dự án Khám chữa bệnh từ xa đã và đang tổ chức 05/7 gói đào tạo/chuyển giao kỹ thuật đạt hơn 70% kế hoạch cho 53 lượt học viên thuộc 30 bệnh viện/trung tâm huyết học - truyền máu; biên tập 10/21 (47,6%) video bài giảng huyết học - truyền máu. Dự kiến 6 tháng cuối năm 2023, Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương tiếp tục triển khai các chương trình trong công tác chỉ đạo tuyến, Đề án 1816, Đề án Khám chữa bệnh từ xa nhằm đảm bảo đạt các mục tiêu và kế hoạch đề ra.

Phát biểu kết luận cuộc họp, TS. Cao Hưng Thái, Phó Cục trưởng Cục Quản lý Khám chữa bệnh, Bộ Y tế cho biết: “Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương là đơn vị triển khai đầy đủ các chương trình hoạt động theo kế hoạch được giao với chất lượng nội dung đảm bảo. Trong đó, Đề án Khám chữa bệnh từ xa được thực hiện rất tốt và đạt kết quả 80% theo kế hoạch”. Đoàn công tác của Bộ Y tế cũng đánh giá cao những hỗ trợ cần thiết và kịp thời của Viện trong công tác đảm bảo cung cấp máu an toàn cho các bệnh viện, đặc biệt đối với các bệnh viện phía Nam trong tình hình dịch COVID -19 bùng phát cũng như hiện nay, góp phần bảo đảm công

tác chăm sóc sức khỏe nhân dân. TS. Cao Hưng Thái đề nghị Viện nghiên cứu, đề xuất các chiến lược, kế hoạch nhằm tăng cường, đẩy mạnh công tác đảm bảo an toàn truyền máu không chỉ tại Viện mà cho toàn quốc.

Bệnh viện Bạch Mai: Chuyển giao 12.000 lượt kỹ thuật, giúp y tế tuyến dưới "chuyển mình"

Tiếp và làm việc với Đoàn công tác, PGS. TS. Vũ Văn Giáp, Phó Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai cho biết: Bệnh viện Bạch Mai luôn đồng hành, hỗ trợ tuyến dưới. Bệnh viện luôn sẵn sàng cử các bác sỹ về địa phương để hỗ trợ giải quyết các khó khăn, vướng mắc khi triển khai kỹ thuật đối với các ca bệnh đầu tiên cho đến khi địa phương tự tin, thành thạo, lúc đó mới chính thức kỹ thuật mới được chuyển giao thành công, hiệu quả. Nếu bệnh viện tuyến dưới có nhu cầu về các kỹ thuật khác nằm trong khả năng của Bệnh viện Bạch Mai, Bệnh viện cũng sẵn sàng chuyển giao cho các cơ sở y tế để có thể lan tỏa kiến thức chuyên môn và người dân sẽ được tiếp cận thụ hưởng chất lượng chuyên môn y tế cao tại địa phương.

Sau 15 năm triển khai Đề án 1816, tỷ lệ chuyển tuyến tại Bệnh viện Bạch Mai đã giảm 30%. Bệnh viện đã thực hiện đào tạo và chuyển giao kỹ thuật cho 1.000 cơ sở y tế, với gần 300.000 học viên. Bệnh viện đã chuyển giao 12.000 kỹ thuật cao, giúp cho hệ thống y tế nói chung, đặc biệt hệ thống y tế khu vực phía Bắc có sự chuyển mình. Riêng 6 tháng đầu năm 2023, về chỉ đạo tuyến, Bệnh viện Bạch Mai đã triển khai 03 khoá đào tạo nâng cao kiến thức, kỹ năng, thái độ về phương pháp giảng dạy, quản lý đào tạo, chỉ đạo tuyến, tư vấn truyền thông giáo dục sức khỏe cho 160 lượt cán bộ thuộc 52 đơn vị y tế hưởng thụ; tổ chức thành công hơn 20 buổi đào tạo, hội chẩn trực tuyến cho 250 cán bộ y tế tuyến dưới; tổ chức 07 khoá đào tạo nâng cao năng lực chuyên môn cho gần 400

lượt cán bộ y tế thuộc 82 đơn vị y tế...

Về Đề án 1816, Bệnh viện tổ chức 04 khóa tập huấn nâng cao kiến thức cho gần 300 học viên thuộc 35 đơn vị y tế trực thuộc khu vực phía Bắc; triển khai thành công 11 gói kỹ thuật thuộc 07 chuyên ngành với 186 kỹ thuật cho 182 học viên thuộc 92 đơn vị y tế phía Bắc; cử 25 lượt cán bộ luân phiên các tỉnh hỗ trợ triển khai chuyên môn cho tuyến dưới.

Với mạng lưới khám chữa bệnh từ xa là 503 cơ sở y tế thuộc 55 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và nước bạn Lào, các hoạt động hội chẩn, tư vấn, khám chữa bệnh từ xa của Bệnh viện Bạch Mai đã thành hoạt động thường quy với rất nhiều các hoạt động và nội dung.

Bệnh viện Châm cứu Trung ương: Nhiều hình thức, mô hình sáng tạo trong chuyển giao kỹ thuật cho tuyến dưới

Báo cáo đoàn công tác, PGS.TS. Phạm Hồng Vân, Phó Giám đốc Bệnh viện Châm cứu Trung ương cho biết, Bệnh viện Châm cứu Trung ương là bệnh viện chuyên khoa hạng 1, trực thuộc Bộ Y tế. Được Bộ Y tế tin tưởng, giao nhiệm vụ chuyển giao kỹ thuật cho tất cả các bệnh viện tuyến dưới trong cả nước. Chỉ tính riêng 6 tháng đầu năm 2023, Bệnh viện Châm cứu Trung ương đã xây dựng kế hoạch, triển khai nhiều hoạt động trong công tác chỉ đạo tuyến, Đề án 1816, Đề án Khám chữa bệnh từ xa. Về công tác chỉ đạo tuyến, thực hiện Đề án 1816, Bệnh viện đã tiến hành khảo sát nhu cầu, đánh giá hoạt động chuyên môn, cụ thể là gửi công văn cho 07 bệnh viện y học cổ truyền trên cả nước; Phối hợp chuyển giao các gói kỹ thuật cho 04 đơn vị tuyến tỉnh gồm Bệnh viện Y Dược cổ truyền (YDCT) Sơn La, Bệnh viện YDCT Bắc Giang, Bệnh viện Y học cổ truyền & Phục hồi chức năng Phú Thọ, Trung tâm Y tế Sìn hồ - Lai Châu. Kết quả, đã phối hợp mở 5 lớp đào tạo theo các gói kỹ thuật về: điều trị và chăm sóc liệt do tai

biến mạch máu não; điều trị và chăm sóc đau lưng và đau thần kinh tọa; điều trị và chăm sóc bệnh nhân đau đầu và mất ngủ... gồm giảng dạy lý thuyết và thực hành theo hình thức cầm tay chỉ việc. Đề án Khám, chữa bệnh từ xa: Đã và đang tổ chức các buổi hội chẩn telehealth từ xa với các bệnh viện y học cổ truyền trên cả nước.

Phát biểu tại buổi làm việc, PGS.TS. Trần Văn Thanh, Giám đốc Bệnh viện chia sẻ, sau một thời gian thực hiện, đánh giá hiệu quả hoạt động khám, chữa bệnh của các gói kỹ thuật, Bệnh viện nhận thấy khó duy trì hiệu quả, ảnh hưởng đến kết quả chuyển giao do thời gian chuyển giao còn ngắn, chưa đáp ứng được yêu cầu kỹ thuật, các kỹ thuật chuyển giao học viên đều thực hành thành thạo nhưng do chưa tạo được thói quen... Để công tác chuyển giao kỹ thuật mang tính chiến lược và lâu dài, PGS.TS. Thanh đề nghị, Bộ Y tế cho phép chuyển giao nhiều gói kỹ thuật tại 1 điểm đại diện cho vùng nếu có đủ cơ sở vật chất và nhân lực, thời gian chuyển giao liên tục từ 3 đến 6 tháng. Đây là hoạt động chuyển giao có chiều sâu, tạo ra 1 điểm chuyên sâu có nhiệm vụ khám, chữa bệnh đã được chuyển giao cho 1 vùng hay khu vực lân cận.

Phát biểu kết luận buổi làm việc, TS. Cao Hưng Thái, Phó Cục trưởng Cục quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế cho biết: “Bệnh viện Châm cứu Trung ương được Bộ Y tế giao nhiệm vụ hỗ trợ chuyên môn cho tuyến dưới là nhiệm vụ rất lớn. Thời gian qua, công tác chỉ đạo tuyến, thực hiện Đề án 1816 được Bệnh viện triển khai với nhiều hình thức, mô hình sáng tạo, cách thức mới như triển khai, đào tạo chuyển giao kỹ thuật không chỉ tới các bệnh viện y học cổ truyền tuyến tỉnh mà chuyển giao cho cả khoa Y học cổ truyền của các bệnh viện tuyến tỉnh, tới trạm y tế xã, đến các vùng sâu, vùng xa như Sơn La, Hà Giang, Tây Nguyên, Bến Tre...” ■

SỬ DỤNG THUỐC PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19 PHỤC VỤ CÔNG TÁC KHÁM, CHỮA BỆNH, HẠN CHẾ TỐI ĐA LÃNG PHÍ

PHÚC TRÍ

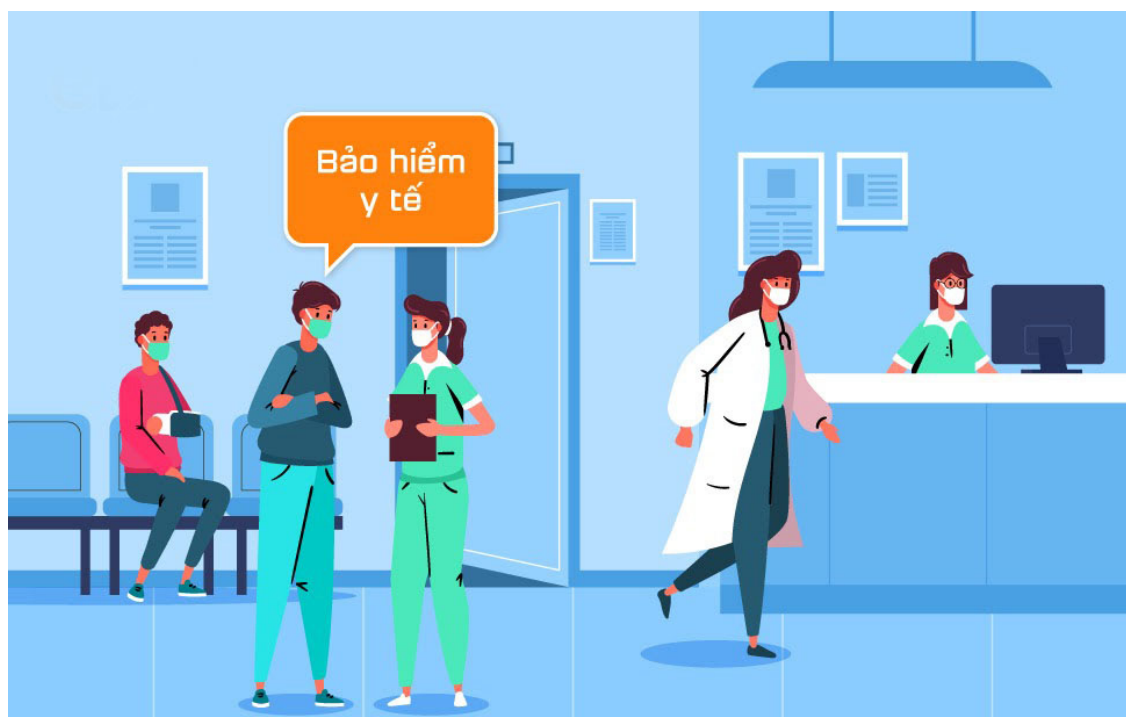
Các cơ sở khám, chữa bệnh được phép sử dụng thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua từ nguồn Ngân sách Nhà nước (NSNN) cho phòng, chống dịch COVID-19 nhưng chưa sử dụng hết để phục vụ công tác khám bệnh, chữa bệnh (KCB), hạn chế tối đa lãng phí là nội dung của Nghị quyết 129/NQ-CP vừa được Chính phủ ban hành về việc điều chuyển thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua từ nguồn NSNN cho phòng, chống dịch COVID-19 sang nguồn thu dịch vụ KCB.

Nghị quyết nêu rõ, do dịch COVID-19 bùng phát, một số địa phương, cơ sở y tế đã mua sắm thuốc, vật tư, sinh phẩm cao hơn nhu cầu thực tế bằng nguồn NSNN để cấp cứu, điều trị người bệnh COVID-19. Đến nay, tình hình dịch COVID-19 đã được khống chế nên việc sử dụng số thuốc, vật tư, sinh phẩm trên cho nhiệm vụ phòng, chống COVID-19

không còn cấp thiết. Do vậy, Chính phủ quyết nghị cho phép các cơ sở KCB được sử dụng thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua từ nguồn NSNN cho phòng, chống dịch COVID-19 nhưng chưa sử dụng hết để phục vụ công tác KCB, hạn chế tối đa lãng phí.

Nguyên tắc thanh toán khi sử dụng cho khám bệnh, chữa bệnh

Nghị quyết nêu rõ đối với thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua từ NSNN cho phòng, chống dịch COVID-19 thuộc danh mục Quỹ Bảo hiểm Y tế (BHYT) thanh toán, các cơ sở KCB chỉ được thanh toán và thu từ phần đồng chi trả của người bệnh có thể BHYT bằng với giá mua vào theo quy định của pháp luật đầu thầu nhưng không được cao hơn giá do cơ quan Bảo hiểm xã hội (BHXH) thanh toán cho các cơ sở KCB kể từ thời điểm Nghị

quyết này có hiệu lực. Đối với người không có thẻ BHYT, các cơ sở KCB chỉ được thu của người bệnh bằng với giá mua vào theo quy định của pháp luật đấu thầu nhưng không được cao hơn giá do cơ quan BHXH thanh toán cho các cơ sở KCB kể từ thời điểm Nghị quyết này có hiệu lực.

Kể từ ngày Nghị quyết này có hiệu lực, trường hợp các cơ sở KCB không có giá do Quỹ BHYT thanh toán thì được căn cứ giá do Quỹ BHYT thanh toán cho các cơ sở KCB khác trên địa bàn tỉnh/thành phố trực thuộc Trung ương, nếu vẫn không có giá do Quỹ BHYT thanh toán tại các cơ sở y tế khác trên địa bàn tỉnh/thành phố trực thuộc Trung ương, được thanh toán bằng giá mua vào theo quy định của pháp luật về đấu thầu.

Đối với thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua từ NSNN cho phòng, chống dịch COVID-19 không thuộc danh mục BHYT thanh toán, các cơ sở KCB chỉ được thu của người bệnh bằng với giá mua vào theo quy định của pháp luật đấu thầu. Số kinh phí các cơ sở KCB thu được thực hiện nộp NSNN theo quy định của pháp luật về NSNN.

Rà soát lại số lượng thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua, hạn chế tối đa lãng phí

Chính phủ yêu cầu Bộ Y tế, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo các cơ sở KCB chủ động rà soát lại số lượng thuốc, vật tư, sinh phẩm đã mua nhưng chưa sử dụng hết từ nguồn NSNN để ưu tiên phục vụ công tác chống dịch, dự phòng chống dịch và điều chuyển sử dụng giữa các cơ sở KCB để phòng, chống dịch COVID-19, hạn chế tối đa lãng phí.

Bộ Y tế, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hướng dẫn cơ sở KCB phối hợp với cơ quan BHXH thực hiện thanh, quyết toán theo quy định và nộp vào NSNN số tiền thu được. Chỉ đạo Sở Y tế, cơ quan chức năng kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện liên quan đến giá, thanh quyết toán, bảo đảm theo đúng quy định của pháp luật, hiệu quả, không để xảy ra tiêu cực, thất thoát, lãng phí.

Bảo hiểm xã hội Việt Nam chỉ đạo Bảo hiểm xã hội các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phối hợp với Sở Y tế, các cơ sở KCB để thực hiện Nghị quyết này ■

BỘ Y TẾ THÀNH LẬP ĐOÀN KIỂM TRA HỖ TRỢ CÁC ĐỊA PHƯƠNG PHÒNG, CHỐNG BỆNH BẠCH HẦU

Triển khai chiến dịch tiêm vắc xin phòng bạch hầu tại tỉnh Điện Biên

Ảnh: Tâm An

HOÀI PHƯƠNG

Trước diễn biến phức tạp của bệnh bạch hầu, Bộ Y tế đã khẩn trương thành lập 2 đoàn kiểm tra hỗ trợ các địa phương phòng, chống dịch.

Sau gần 20 năm không xuất hiện ca bệnh, dịch lây lan nhanh

Trung tâm Y tế huyện Mèo Vạc, tỉnh Hà Giang mới đây ghi nhận ổ dịch bệnh bạch hầu với 32 ca nghi mắc và 1 ca tử vong do mắc bệnh bạch hầu là V.M.D. (15 tuổi, dân tộc Mông). Tất cả các trường hợp xác định và nghi ngờ mắc bệnh đều tập trung tại 8 xã, thị trấn, nhiều nhất là xã Khâu Vai với 14 ca. Theo báo cáo dịch tễ, thời gian gần đây, bệnh nhân D. không đi khỏi địa phương, cũng không tiếp xúc với người mắc bệnh, trong gia đình không ai mắc bệnh tương tự. Ngày 14/8, bệnh nhân được đưa vào Bệnh viện Đa khoa huyện Mèo Vạc trong tình trạng đau rất họng, mệt mỏi, sốt cao, kèm theo các triệu

chứng của bệnh bạch hầu. Ngày 23/8, bệnh nhân được chuyển đến Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Giang để khám, làm các xét nghiệm và điều trị theo chuyên môn. Ngày 24/8, Viện Dịch tễ Trung ương trả lời mẫu bệnh phẩm của bệnh nhân V.M.D dương tính với bệnh bạch hầu. Cùng ngày 24/8, bệnh nhân đã tử vong. Đây là trường hợp đầu tiên mắc bệnh bạch hầu và tử vong tại tỉnh này trong gần 20 năm qua.

Ngay sau khi ghi nhận ca mắc bệnh bạch hầu, Bệnh viện Đa khoa huyện Mèo Vạc đã tiến hành xét nghiệm các trường hợp nghi ngờ, đưa về điều trị tại Bệnh viện, thành lập khu điều trị, cách ly tại khoa truyền nhiễm. Sau khi phát hiện ổ dịch, Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương, Bệnh viện Nhi Trung ương đã đến hỗ trợ địa phương phòng dịch, đặc biệt là điều trị các ca bệnh nặng. Tuy nhiên, hiện nay vẫn chưa xác định được nguồn lây cũng

Theo Cục Y tế dự phòng (Bộ Y tế), bệnh bạch hầu là bệnh nhiễm khuẩn, nhiễm độc cấp tính do vi khuẩn bạch hầu gây nên; bệnh thường gặp ở trẻ nhỏ, tuy nhiên cũng có thể gặp ở người lớn nếu không có miễn dịch. Bệnh lây truyền dễ dàng qua đường hô hấp hoặc qua tiếp xúc trực tiếp với các dịch tiết từ niêm mạc mũi họng của bệnh nhân, khi ho, hắt hơi, đặc biệt trong khu vực dân cư đông đúc hoặc nơi có điều kiện vệ sinh không đảm bảo.

Để chủ động phòng chống bệnh bạch hầu, Cục Y tế dự phòng khuyến cáo người dân cần thực hiện tốt các biện pháp sau: Đưa trẻ đi tiêm chủng tiêm vắc xin phòng bệnh bạch hầu theo lịch tiêm chủng đầy đủ, đúng lịch. Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng; che miệng khi ho hoặc hắt hơi; giữ vệ sinh thân thể, mũi, họng hàng ngày; hạn chế tiếp xúc với người mắc bệnh hoặc nghi ngờ mắc bệnh. Đảm bảo nhà ở, nhà trẻ, lớp học thông thoáng, sạch sẽ và có đủ ánh sáng. Khi có dấu hiệu mắc bệnh hoặc nghi ngờ mắc bệnh bạch hầu phải được cách ly và đưa đến cơ sở y tế để được khám, điều trị kịp thời. Người dân trong ổ dịch cần chấp hành nghiêm túc việc uống thuốc phòng, tiêm vắc xin phòng bệnh theo chỉ định và yêu cầu của cơ quan y tế.

nhu nguyên nhân gây bệnh bạch hầu tại địa phương này. Ngành Y tế tỉnh Hà Giang đã tiến hành phun khử trùng, tiêu độc, rà soát, cách ly cũng như lấy mẫu xét nghiệm người tiếp xúc gần. Sở Y tế Hà Giang đánh giá diễn biến tình hình dịch bệnh tương đối phức tạp, nguy cơ có thể lan rộng, tỉnh đang thiếu vắc xin tiêm phòng bệnh bạch hầu. Do vậy, tỉnh Hà Giang đề nghị Bộ Y tế sớm hỗ trợ vắc xin cũng như huyết thanh kháng độc tố bạch hầu để điều trị ca bệnh nặng.

3 ổ dịch, 6 người mắc, 1 trường hợp tử vong

Từ ngày 30/4 đến 10/9/2023, trên địa bàn Điện Biên ghi nhận 3 ổ dịch bạch hầu với 6 ca mắc tại 3 xã thuộc huyện Điện Biên Đông và Mường Chà, trong đó có 1 trường hợp tử vong tại xã Pu Nhi, huyện Điện Biên Đông (không có yếu tố dịch tễ rõ ràng).

Theo báo cáo của Sở Y tế tỉnh Điện Biên, ngay sau khi ghi nhận các trường hợp dương tính với bệnh bạch hầu, Sở Y tế đã chủ động tham mưu cho UBND tỉnh triển khai đồng bộ các kế hoạch, biện pháp nhằm kịp thời khoanh vùng, xử lý và khống chế ổ dịch không để lây lan rộng. Đồng thời, chỉ đạo các đơn vị chuyên môn phối hợp, tập trung điều tra xác minh; lập danh sách người tiếp xúc gần với ca bệnh; lấy mẫu bệnh phẩm các trường hợp nghi mắc, người tiếp xúc với ca bệnh; cấp phát thuốc kháng sinh điều trị dự phòng cho người dân tại các bản có ca mắc; xử lý tẩy uế môi trường; tích cực truyền

thông bằng nhiều hình thức giúp người dân chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh.

Bên cạnh đó, ngành Y tế Điện Biên đã triển khai chiến dịch tiêm vắc xin phòng bệnh bạch hầu cho đối tượng từ 7 - 20 tuổi tại các xã Pu Nhi và xã Noong U thuộc huyện Điện Biên Đông và dự kiến sẽ tiếp tục triển khai chiến dịch tiêm vắc xin tại các xã có dịch bệnh bạch hầu.

Thành lập đoàn kiểm tra, giám sát phòng, chống bệnh bạch hầu

Trước diễn biến phức tạp của dịch bệnh, Bộ Y tế đã có quyết định về việc thành lập 2 đoàn kiểm tra, giám sát phòng, chống bệnh bạch hầu do lãnh đạo Cục Y tế dự phòng và lãnh đạo Cục Quản lý Khám chữa bệnh làm Trưởng đoàn, có sự tham gia của một số vụ/cục chức năng của Bộ Y tế, chuyên gia của Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương, Bệnh viện Nhi Trung ương. 2 đoàn công tác có nhiệm vụ làm việc với Ban Chỉ đạo công tác phòng, chống dịch bệnh của tỉnh Điện Biên, Hà Giang về công tác phòng, chống bệnh bạch hầu trên địa bàn; kiểm tra các nội dung về giám sát xử lý ổ dịch; tiêm vắc xin phòng bệnh bạch hầu trên địa bàn tỉnh; công tác thu dung, điều trị bệnh nhân bạch hầu; công tác truyền thông và đáp ứng chống dịch. Đồng thời, đánh giá, nhận định tình hình và đề xuất các giải pháp kiểm soát dịch bệnh bạch hầu tại địa phương trong thời gian tới ■

BẢO ĐẢM CÔNG BẰNG TRONG GIẢI QUYẾT CHẾ ĐỘ, CHÍNH SÁCH CHO VIÊN CHỨC Y TẾ, DÂN SỐ

DIỆU LINH

Thời gian qua, Bộ Y tế nhận được kiến nghị của một số địa phương, đơn vị và cá nhân về việc viên chức dân số ngoài nhiệm vụ chính về công tác dân số còn được phân công nhiệm vụ có yêu cầu trình độ chuyên môn y tế nhưng không được hưởng chế độ phụ cấp ưu đãi nghề do không được bổ nhiệm chức danh nghề nghiệp y tế.

Để bảo đảm công bằng trong giải quyết chế độ, chính sách cho viên chức y tế, dân số, Bộ Y tế đã có văn bản gửi UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương về việc rà soát vị trí việc làm, chức danh nghề nghiệp và phân công công việc của viên chức dân số.

Văn bản của Bộ Y tế nêu rõ: Để bảo đảm việc giải quyết chính sách về chế độ phụ cấp ưu đãi nghề cho viên chức dân số ngoài nhiệm vụ chính về công tác dân số còn được phân công nhiệm vụ có yêu cầu trình độ chuyên môn y tế theo quy định của pháp luật, Bộ Y tế đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo cơ quan chuyên môn quản lý nhà nước về y tế tại địa phương triển khai rà soát các đơn vị có nhiệm vụ về công tác dân số, kế hoạch hóa gia đình với 3 nội dung sau:

Một là, xây dựng Đề án vị trí việc làm, trong đó mô tả công việc, khung năng lực của vị trí việc làm về dân số theo hướng dẫn của Thông tư số 03/2023/TT-BYT ngày 17/02/2023 của Bộ Y tế và các văn bản có liên quan về chức danh nghề nghiệp y tế, dân số trình cấp có thẩm quyền phê duyệt hoặc phê duyệt theo thẩm quyền được phân cấp.

Hai là, các địa phương kiểm tra, rà soát việc tuyển dụng, sử dụng viên chức theo vị

trí việc làm; việc sắp xếp, bố trí, phân công công việc cho viên chức y tế, dân số theo đúng vị trí việc làm:

Đối với các trường hợp viên chức đang giữ chức danh nghề nghiệp dân số được phân công công việc của vị trí việc làm chức danh nghề nghiệp y tế khác nếu có đủ tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp đó thì xem xét để bổ nhiệm chức danh nghề nghiệp phù hợp với vị trí việc làm.

Trường hợp viên chức đang giữ chức danh nghề nghiệp dân số được phân công kiêm nhiệm công việc của vị trí việc làm chức danh nghề nghiệp y tế khác nếu không có đủ tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp đó thì yêu cầu người có thẩm quyền phân công công việc chấn chỉnh lại việc bố trí, phân công công việc cho viên chức không phù hợp với khung năng lực của vị trí việc làm.

Ba là, việc sắp xếp, bố trí, phân công công việc phải đảm bảo đủ nhân lực thực hiện và đáp ứng các nhiệm vụ về y tế, dân số theo quy định của pháp luật.

Bộ Y tế cũng đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương chỉ đạo các cơ quan, đơn vị sự nghiệp y tế công lập thuộc địa phương quản lý thực hiện việc tuyển dụng, sử dụng viên chức theo đúng vị trí việc làm; bố trí, phân công công việc phù hợp với bản mô tả công việc, khung năng lực vị trí việc làm, bảo đảm công bằng trong giải quyết chế độ, chính sách cho viên chức y tế, dân số theo quy định của pháp luật hiện hành; quan tâm xây dựng chính sách ưu đãi, thu hút cán bộ, nhân viên y tế về làm việc tại y tế cơ sở trong đó có viên chức dân số ■

Công bố quyết định, kế hoạch kiểm tra về công tác cán bộ đối với Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế

Vừa qua, tại Bộ Y tế, Đoàn kiểm tra số 887 của Bộ Chính trị về lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác cán bộ do Đại tướng Lương Cường, Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Thường vụ Quân ủy Trung ương, Chủ nhiệm Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam làm trưởng đoàn đã làm việc với Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế về thực hiện kế hoạch kiểm tra công tác cán bộ.

Tại buổi làm việc, Thứ trưởng Bộ Y tế Đỗ Xuân Tuyên thay mặt Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế đã báo cáo tóm tắt việc triển khai thực hiện công tác cán bộ theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết số 26-NQ/TW ngày 19/5/2018 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ.

Phát biểu tại buổi làm việc, Đại tướng Lương Cường khẳng định: Công tác cán bộ là khâu “then chốt” của then chốt trong công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, đây là quan điểm nhất quán, là nhiệm vụ có vị trí đặc biệt quan trọng trong toàn bộ công tác xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong suốt thời gian qua. Hoạt động kiểm tra là hoạt động thường xuyên, định kỳ hằng năm của Bộ Chính trị, Ban Bí thư; nội dung kiểm tra là công tác cán bộ theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết số 26 ngày 19/5/2018 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp, nhất là cấp chiến lược. Đồng chí Đại tướng Lương Cường yêu cầu: Thực hiện nghiêm theo đúng các quy định về công tác kiểm tra của Đảng. Trong quá trình kiểm tra phải đảm bảo đúng quy trình, quy định, nghiêm túc nhưng hết sức khách quan, nhất định không làm khó cho đơn vị đến kiểm tra. Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế phải xác định và

Đại tướng Lương Cường, Trưởng đoàn kiểm tra chỉ đạo tại buổi làm việc

biến cuộc kiểm tra thành một đợt tự kiểm tra, coi đây là cơ hội để đánh giá kết quả công tác cán bộ trong 5 năm thực hiện Nghị quyết số 26. Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc được kiểm tra phối hợp, tạo điều kiện, cung cấp đầy đủ, kịp thời hồ sơ, tài liệu và chủ động bố trí thời gian làm việc để đoàn kiểm tra hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Thay mặt Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế, Bộ trưởng Đào Hồng Lan trân trọng cảm ơn sự chỉ đạo của Đại tướng Lương Cường, nhất trí cao với chương trình, kế hoạch kiểm tra của đoàn; Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc được kiểm tra sẽ phối hợp chặt chẽ, thực hiện đầy đủ, trung thực các nội dung được kiểm tra. Đây sẽ là dịp để Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị thuộc/trực thuộc đánh giá lại kết quả lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác cán bộ của cơ quan, đơn vị mình. Bộ trưởng Bộ Y tế Đào Hồng Lan mong muốn Đoàn kiểm tra số 887 sẽ đánh giá khách quan, ghi nhận những kết quả đã đạt được và chỉ ra những hạn chế còn tồn tại cũng như giải pháp khắc phục để Ban Cán sự Đảng Bộ Y tế và các đơn vị trực thuộc thực hiện tốt hơn công tác cán bộ trong thời gian tới ■

Lễ kỷ niệm và Triển lãm ảnh về cuộc đời và sự nghiệp của nhà khoa học Louis Pasteur

Ngày 12/9/2023, Viện Pasteur Thành phố Hồ Chí Minh, Bộ Y tế phối hợp với Tổng Lãnh sự quán Nước Cộng hòa Pháp tại Việt Nam tổ chức Lễ kỷ niệm và Triển lãm ảnh về cuộc đời và sự nghiệp của nhà khoa học Louis Pasteur nhân dịp 200 năm ngày sinh của nhà khoa học lỗi lạc Louis Pasteur (1822-1895). Đây là dịp để các thế hệ học trò được tri ân, tưởng nhớ và tôn vinh những cống hiến của nhà sinh học, nhà vi sinh vật học, nhà hoá học Louis Pasteur cho nền khoa học của nhân loại nói chung và Việt Nam nói riêng.

Phát biểu tại buổi lễ, Thứ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thị Liên Hương đã thay mặt lãnh đạo Bộ Y tế, gửi lời cảm ơn trân trọng đến Tổng Lãnh sự quán Nước Cộng hòa Pháp tại Việt Nam đã hỗ trợ Viện Pasteur Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức sự kiện quan trọng và ý nghĩa này. "Trong bối cảnh các thách thức đối với sức khỏe của người dân trên toàn cầu vẫn đang diễn ra. Đặc biệt, thế giới vừa trải qua đại dịch COVID-19, càng cho thấy tầm quan trọng của nghiên cứu khoa học, chăm sóc sức khỏe và vai trò của hợp tác quốc tế. Lấy cảm hứng từ những đóng góp xuất sắc cho khoa học của Louis Pasteur, chúng ta hãy tiếp tục tinh thần đam mê học hỏi, nghiên cứu, hết lòng phục vụ trong công cuộc chăm sóc, bảo vệ và nâng cao sức khỏe người dân", Thứ trưởng Nguyễn Thị Liên Hương chia sẻ.

Tại Triển lãm, PGS.TS. BSKH. Nguyễn Vũ Trung, Viện trưởng Viện Pasteur Thành phố Hồ Chí Minh đã chia sẻ, cha đẻ của ngành Vi sinh vật học - Louis Pasteur là người đã có những đóng góp to lớn cho nền khoa học của nhân loại, đặc biệt là trong lĩnh vực y học và công nghiệp. Những nghiên cứu của ông đã giúp nhân loại hiểu rõ hơn về nguồn gốc và cách lây truyền của các bệnh truyền nhiễm, từ đó phát triển các phương

Thứ trưởng Nguyễn Thị Liên Hương cùng các khách mời tham quan khu triển lãm

Nguồn ảnh: moh.gov.vn

pháp phòng ngừa và điều trị hiệu quả. Ông cũng là người sáng lập ra các nguyên tắc của tiêm chủng, lên men vi sinh và thanh trùng. Ông được coi là một trong những nhà khoa học vĩ đại nhất trong lịch sử và là biểu tượng của tinh thần khoa học, lòng nhân ái. Những phát minh của ông đã góp phần thay đổi cuộc sống của con người, giúp kéo dài tuổi thọ và cải thiện sức khỏe cộng đồng.

Viện Pasteur Thành phố Hồ Chí Minh thuộc hệ thống 33 Viện Pasteur trên thế giới. Với lịch sử hình thành và phát triển hơn 130 năm, Viện có vai trò đặc biệt quan trọng trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học, phòng, chống dịch bệnh, chăm sóc sức khỏe cho cộng đồng. Viện Pasteur Thành phố Hồ Chí Minh cũng là một trong những Viện Pasteur đầu tiên trên thế giới (chỉ thành lập sau Viện Pasteur Paris) và được mang tên ông khi thành lập vào năm 1891 ■

Ra mắt bản tin chuyên biệt “ALO DOCTOR” phát sóng trên kênh VTV9

Lễ ra mắt chương trình Alo Doctor của Trung tâm Truyền hình Việt Nam tại TPHCM (VTV9) - Đài Truyền hình Việt Nam

Nguồn ảnh: moh.gov.vn

Ngày 12/9/2023, Chương trình truyền hình "Alo Doctor" của Trung tâm Truyền hình Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh (VTV9) - Đài Truyền hình Việt Nam đã chính thức ra mắt - đây là bản tin chuyên biệt về y tế phát sóng 12:30 - 12:40 hằng ngày trên sóng truyền hình quốc gia VTV9.

Chương trình "Alo Doctor" được xây dựng như một bản tin "thời sự y tế" với hình thức thể hiện sinh động, gần gũi, dễ hiểu với người dân. Chương trình sẽ cập nhật liên tục, kịp thời và đầy đủ những vấn đề thời sự y tế, đặc biệt là diễn biến dịch bệnh, các biện pháp phòng ngừa và điều trị hiệu quả; cập nhật và truyền tải các chính sách của Nhà nước, các hoạt động, thành tựu, tấm gương tiêu biểu của các bệnh viện, cơ sở y tế trong chăm sóc và bảo vệ sức khỏe cộng đồng tại các tỉnh, thành phía Nam.

Phát biểu tại Lễ ra mắt, Thứ trưởng Bộ Y tế Nguyễn Thị Liên Hương đánh giá cao Chương trình với nội dung mang tính thời sự cao, được cập nhật liên tục. Chương trình "Alo Doctor" sẽ giúp người dân Việt Nam dù ở đâu cũng có thể theo dõi, cập nhật thêm được các kiến thức hữu ích. “Hy vọng Chương trình "Alo Doctor" sẽ thực hiện tốt sứ mệnh và mục tiêu đề ra và chương trình

sẽ giúp tăng cường hiệu quả công tác truyền thông của Bộ Y tế tại các tỉnh, thành phố phía Nam”, Thứ trưởng nhấn mạnh.

Thứ trưởng Nguyễn Thị Liên Hương giao Trung tâm Truyền thông - Giáo dục Sức khỏe Trung ương phối hợp với Trung tâm Truyền hình Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức và sản xuất nhiều chương trình chất lượng hữu ích theo định hướng của Bộ Y tế và Đài Truyền hình Việt Nam.

Tại Lễ ra mắt, Giám đốc Trung tâm Truyền hình Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh Từ Lương cho biết: Với mục tiêu chung tay chăm sóc sức khỏe cho cộng đồng, thông qua Chương trình thời sự y tế "Alo Doctor", VTV9 cam kết sẽ nỗ lực cùng ngành Y tế và xã hội truyền tải các thông điệp, kỹ năng bảo vệ sức khỏe, góp phần nâng cao ý thức tự giác phòng, chống dịch bệnh của mỗi người dân và cả cộng đồng; nâng cao chất lượng công tác khám chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân.

Bản tin thời sự y tế phát sóng số đầu tiên vào ngày 10/7/2023 trên kênh truyền hình VTV9. Sau 2 tháng hoạt động, đã có 63 bản tin “Alo Doctor” với tổng thời lượng 630 phút với gần 1.000 thông tin y tế được phát sóng, cập nhật mỗi ngày ■

NGHỆ AN PHẤN ĐẤU SỚM TRỞ THÀNH TRUNG TÂM Y TẾ CỦA KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ

KHẢI QUANG

Theo Giám đốc Sở Y tế Nghệ An Nguyễn Thị Hồng Hoa, trong bối cảnh rất nhiều khó khăn, thách thức do tác động của đại dịch COVID-19; các thể chế, chính sách bộc lộ nhiều hạn chế, bất cập... nhưng ngành Y tế Nghệ An đã quyết tâm, nỗ lực vượt qua khó khăn và đạt được những kết quả quan trọng, đáng ghi nhận.

Ngành Y tế đã chủ động triển khai thực hiện các Nghị quyết, Đề án, kế hoạch của tỉnh ban hành và đạt nhiều kết quả tích cực. Cụ thể, thời gian qua, ngành Y tế Nghệ An đã tập trung tích cực triển khai đồng bộ các giải pháp để nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh; có những bước đột phá về chất, nhiều kỹ thuật, công nghệ y học tiên tiến được áp dụng trong khám, chữa bệnh. Tinh thần thái độ phục vụ của nhân viên y tế đã có bước chuyển biến căn bản; tỷ lệ hài lòng của người dân với dịch vụ y tế ngày càng tăng lên. Ngành Y tế cũng đã tập trung thực hiện quyết liệt các giải pháp để củng cố, hoàn thiện và phát triển mạng lưới y tế cơ sở. Mạng lưới y tế phát triển nhanh đồng bộ nhiều bệnh viện đa khoa, chuyên khoa được nâng hạng với quy mô lớn, y tế tư nhân phát triển mạnh góp phần từng bước đáp ứng nhu cầu khám chữa bệnh của người dân, nâng tầm và khẳng định vị trí ở khu vực. Hiện tại, nhiều kỹ thuật khám, chữa bệnh chuyên môn sâu được áp dụng triển khai mạnh ở các tuyến, đặc biệt, mới đây, Bệnh viện Hữu nghị Đa khoa Nghệ An thực hiện thành công ca lấy tạng từ người cho chết não, tiến hành ghép thận thành công cho 2 bệnh nhân suy thận giai đoạn cuối.

Công tác đào tạo, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao được chú trọng, tăng cường và có bước chuyển quan trọng. Từ 2020 đến tháng 6/2023, toàn tỉnh đã cử đi

đào tạo sau đại học chuyên ngành y, được 99 tiến sĩ, chuyên khoa II, 350 thạc sĩ, chuyên khoa I. Tổ chức bộ máy, nhân lực y tế cũng ngày càng tinh gọn nhưng vẫn đảm bảo hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Toàn ngành đã tinh giản được 76 đầu mỗi đơn vị cơ sở, giảm 4.824 biên chế viên chức, giảm ngân sách nhà nước đầu tư cho y tế. Công tác cải cách hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin được triển khai hiệu quả tại các đơn vị; y đức được chú trọng, chất lượng phục vụ từng bước được nâng lên, tiến tới đáp ứng sự hài lòng của người bệnh.

Bên cạnh những kết quả nổi bật, ngành Y tế Nghệ An cũng thẳng thắn nhìn nhận những khó khăn, thách thức. Nguồn nhân lực thiếu về số lượng, cơ cấu ứng tuyển, chưa đáp ứng được yêu cầu chất lượng ở một số đơn vị các tuyến nhất là tuyến huyện, tuyến xã. Việc mua sắm, đầu tư trang thiết bị, vật tư gặp nhiều khó khăn. Hệ thống hạ tầng y tế công nghệ thông tin, trang thiết bị y tế đầu tư trang bị chưa đồng bộ, bất cập, đặc biệt tuyến y tế cơ sở...

Với những kết quả đã đạt được, Sở Y tế nói riêng và ngành Y tế Nghệ An nói chung đã được Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An Nguyễn Đức Trung đánh giá cao. Tuy nhiên,

Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An Nguyễn Đức Trung lưu ý những vấn đề mà ngành Y tế tỉnh cần quan tâm. Cụ thể là việc cung cấp dịch vụ khám, chữa bệnh tại khu vực vùng sâu, vùng xa hiện vẫn chưa đáp ứng yêu cầu của người dân. Việc triển khai nhiệm vụ đầu tư công của ngành còn có hạn chế, kết quả giải ngân còn chậm. Vẫn còn tình trạng cán bộ, người lao động vi phạm y đức, vi phạm kỷ luật, kỷ cương hành chính... dẫn đến mức phải kỷ luật. Nhấn mạnh những nhiệm vụ trọng tâm của ngành Y tế trong thời gian tới, Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An đề nghị ngành tiếp tục thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ, mục tiêu, chỉ tiêu đã được quy định cụ thể trong các Nghị quyết của Trung ương, của tỉnh, phân đầu xây dựng Nghệ An sớm trở thành Trung tâm Y tế của khu vực Bắc Trung Bộ. Ngành cũng cần quan tâm thực hiện những nội dung quy hoạch của ngành, nhất là quy hoạch mạng lưới y tế cơ sở, hệ thống bệnh viện, cơ sở đào tạo. Với vai trò quản lý nhà nước, Sở Y tế cần thể hiện rõ vai trò tham mưu kịp thời, có hiệu quả cho tỉnh trong giải quyết những vấn đề khó khăn, vướng mắc, tồn tại của ngành, trong đó tập trung vào các nút thắt lớn, tồn tại nhiều năm qua. Nhấn mạnh mô hình bệnh tật có nhiều thay đổi, khó lường, Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An đề nghị ngành Y tế chủ động thực hiện tốt hơn nữa công tác y tế dự phòng và phòng chống dịch bệnh, lấy dịch COVID-19 làm bài học kinh nghiệm. Chủ động nâng cao công tác chăm sóc sức khỏe, khám chữa bệnh thông qua việc phát triển hệ thống dịch vụ y tế chất lượng cao, kỹ thuật cao, chuyên môn sâu, kết hợp giữa y học hiện đại và y học cổ truyền để đáp ứng nhu cầu của người dân. Ngành cần quan tâm củng cố hệ thống y tế cơ sở để chăm sóc sức khỏe cho người dân vùng miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nông thôn; tiếp tục phát triển hiệu quả hơn nữa hệ thống y tế ngoài công lập; quan tâm

công tác an toàn vệ sinh thực phẩm, dân số, kế hoạch hóa gia đình phục vụ yêu cầu phát triển của tỉnh. Mặt khác, ngành Y tế cần tiến hành rà soát lại chức năng, nhiệm vụ, cơ cấu tổ chức bộ máy của ngành, của các đơn vị trong ngành, thực hiện tốt cơ chế tự chủ, tự do tham mưu cho tỉnh tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc trong thẩm quyền. Quan tâm đào tạo nguồn nhân lực, nhất là nhân lực để đáp ứng yêu cầu về kỹ thuật cao, y tế chuyên sâu, trong đó đặc biệt quan tâm đến đội ngũ y tế cơ sở.

Chủ tịch UBND tỉnh Nghệ An cũng yêu cầu Sở Y tế triển khai kịp thời, rõ ràng, minh bạch, công khai việc đấu thầu, mua sắm thuốc, hóa chất, vật tư, trang thiết bị, đáp ứng nhu cầu phòng bệnh, chữa bệnh cho nhân dân, chủ động phân cấp, phân quyền cho các cơ sở y tế. Các sở, ban, ngành liên quan cũng phải đồng hành, phối hợp với Sở Y tế để thực hiện tốt công tác này. Mặt khác, trong điều kiện tỉnh còn khó khăn, ngành cần tập trung sử dụng hiệu quả các nguồn lực hiện có, tập trung thực hiện giải ngân vốn đầu tư công. Ngoài ra, tiếp tục huy động các nguồn lực khác để đầu tư cho các cơ sở y tế nhằm đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe, khám chữa bệnh cho nhân dân, ưu tiên nguồn vốn ngân sách cho những địa bàn khó khăn. Ngoài ra, ngành Y tế cần tăng cường hơn nữa công tác cải cách thủ tục hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số. Quan tâm đối ngoại, hỗ trợ các địa phương của Lào có chung đường biên giới với tỉnh trong công tác y tế. Bên cạnh đó, cần tăng cường công tác truyền thông để nâng cao nhận thức, ý thức của người dân về công tác y tế. Đẩy mạnh công tác thanh tra, kiểm tra các lĩnh vực thuộc trách nhiệm quản lý của ngành, tập trung nâng cao giáo dục y đức, phong cách, thái độ của đội ngũ cán bộ, người lao động trong ngành ■

HÀ TỈNH GẤP RÚT CHỐNG DỊCH ĐAU MẮT ĐỎ

MINH PHÚ

Bệnh đau mắt đỏ là tình trạng viêm phần lòng trắng trong suốt của mắt (kết mạc nhãn cầu và mi mắt), bệnh thường xuất hiện vào thời điểm giao mùa, dễ lây lan thành dịch. Bệnh khởi phát từ 3-7 ngày sau khi tiếp xúc với nguồn bệnh, với các triệu chứng bao gồm: đỏ mắt, kích thích chảy nước mắt, mắt có nhiều ghèn rỉ. Ở trẻ nhỏ có thể đi kèm triệu chứng viêm mũi, họng, viêm đường hô hấp, sốt... Đây là bệnh lành tính, ít để lại di chứng nhưng lại thường gây ảnh hưởng nhiều đến sinh hoạt, học tập và lao động. Một số trường hợp nếu chủ quan có thể bị bội nhiễm gây biến chứng viêm loét giác mạc, làm ảnh hưởng tới thị lực lâu dài của trẻ.

Hiện nay, đau mắt đỏ xuất hiện tại nhiều địa bàn trên toàn tỉnh Hà Tĩnh. Đặc biệt, sau lễ khai giảng năm học 2023-2024, học sinh học tập trung nên số học sinh và giáo viên bị đau mắt đỏ liên tục tăng. Riêng ở huyện Hương Khê đã có khoảng 5.900 ca đau mắt đỏ. Tại Trường Tiểu học thị trấn Hương Khê, hiện tượng học sinh bị đau mắt đỏ xuất hiện rải rác từ sau ngày khai giảng và lây lan diện rộng trong những ngày sau đó. Đến sáng 14/9, nhà trường ghi nhận có 192 em học sinh và 5 giáo viên bị đau mắt đỏ phải nghỉ tại nhà. Tại Trường Tiểu học Hương Giang, chỉ trong nửa đầu tháng 9 đã có 200 em mắc bệnh đau mắt đỏ, phải nghỉ học từ 2 - 5 ngày. Trước tình trạng trên, Trung tâm Y tế (TTYT) huyện Hương Khê đã phối hợp với Phòng GD&ĐT huyện Hương Khê và chính quyền các địa phương khẩn trương triển khai các biện pháp phòng, chống dịch, không để dịch bệnh lây lan. Trong đó công tác tăng cường tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn các biện pháp phòng, chống dịch đau mắt đỏ sâu

rộng trong nhân dân đã được triển khai mạnh mẽ. Không chỉ ở Hương Khê mà nhiều địa phương trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh ghi nhận số ca đau mắt đỏ tăng. Huyện Vũ Quang có 2.000 ca, huyện Kỳ Anh có 2.200 ca.

Theo Thạc sĩ Nguyễn Chí Thanh, Giám đốc Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Hà Tĩnh, thời tiết giao mùa là thời điểm dễ xuất hiện các dịch bệnh truyền nhiễm, trong đó có bệnh đau mắt đỏ. Năm nay, dịch đến sớm và trùng vào thời điểm năm học mới bắt đầu, các em học sinh ở các lứa tuổi tiếp xúc nhiều càng khiến cho nguy cơ dịch lây lan. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Hà Tĩnh khuyến cáo các biện pháp để phòng tránh bệnh đau mắt đỏ lây lan như sau

- Cần hạn chế việc dụi tay vào mắt, mũi, miệng và rửa tay thường xuyên bằng xà phòng, dung dịch sát khuẩn tay.

- Nếu phát hiện mắt chảy nhiều nước mắt, có nhiều ghèn rỉ mắt thì sử dụng khăn giấy hoặc bông gạc y tế để vệ sinh. Sau đó bỏ vào thùng rác có nắp đậy để tránh tạo thành nguồn lây cho gia đình và người xung quanh, sát khuẩn tay sau khi vệ sinh mắt.

- Cần sử dụng riêng các vật dụng cá nhân như: đồ ăn uống, chậu, khăn rửa mặt, chăn, gối ngủ; đeo khẩu trang khi có các triệu chứng ho, hắt hơi.... Vệ sinh bàn ghế, không gian sinh hoạt, vui chơi của trẻ bằng các dung dịch sát khuẩn bề mặt.

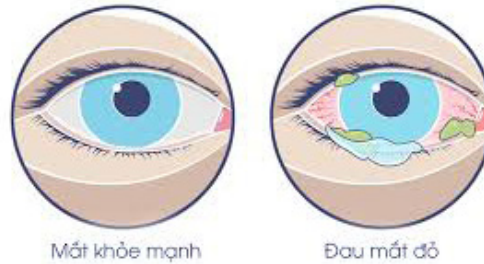
- Nếu có các triệu chứng bệnh như đỏ mắt, chảy nước mắt, ra nhiều rỉ ghèn cần đến các cơ sở y tế để được điều trị và xử lý biến chứng kịp thời. Không nên tự ý dùng lá cây đắp mắt theo cách chữa trị dân gian, tránh gây biến chứng nặng nề hơn, di chứng rất nguy hiểm cho mắt ■

Đà Nẵng: Bệnh đau mắt đỏ gia tăng

Ngày 12/9, BS. Võ Thu Tùng, Phó Giám đốc Sở Y tế Đà Nẵng cho biết, đã yêu cầu các Trung tâm y tế quận/huyện, các bệnh viện tăng cường thực hiện các biện pháp kiểm soát, phòng, chống, thu dung điều trị bệnh đau mắt đỏ sau khi bệnh đau mắt đỏ gia tăng với tốc độ đáng báo động.

Chỉ tính riêng tại Bệnh viện Mắt Đà Nẵng, từ ngày 1/01 - 11/9/2023, đã có 22.444 trường hợp viêm kết mạc cấp khám và điều trị tại Bệnh viện, trong đó có 11.572 trẻ em chiếm tỷ lệ 51,5%. Số lượng trẻ em khám ngoại trú tăng đột biến, trong đó trên 80% trẻ em được chẩn đoán mắc viêm kết mạc. Các bác sĩ Bệnh viện cảnh báo tình trạng người dân tự ý mua các loại thuốc về nhỏ mắt (không theo kê đơn của bác sĩ) dẫn đến biến chứng bệnh nặng hơn. Một số người tự ý dùng thuốc khi đang điều trị giữa chừng cũng khiến bệnh đau mắt đỏ tái phát trở lại với mức độ nặng hơn.

Theo BS. Võ Thu Tùng, Sở Y tế đã có công văn gửi Sở Giáo dục và Đào tạo phối

hợp, hướng dân các cơ sở giáo dục trên địa bàn thực hiện các biện pháp phòng bệnh đau mắt đỏ trong nhà trường. Trong đó, phải thực hiện thông báo ngay cho các đơn vị y tế dự phòng trên địa bàn (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật, Trung tâm Y tế, Trạm Y tế) khi phát hiện học sinh mắc bệnh để triển khai xử lý ổ dịch sớm, triệt để. Các trường mầm non, mẫu giáo cần đảm bảo vệ sinh trường học tổ chức tuyên truyền, hướng dẫn cho phụ huynh về các biện pháp phòng bệnh đau mắt đỏ. Ngoài ra, Sở Y tế cũng giao Bệnh viện Mắt chủ trì, phối hợp với Bệnh viện Phụ sản Nhi cập nhật, khẩn trương xây dựng kế hoạch tổ chức tập huấn chẩn đoán, điều trị bệnh đau mắt đỏ đối với các bệnh viện, Trung tâm Y tế trên địa bàn, kể cả khối bệnh viện bộ, ngành,

Hà Nội: Số ca mắc sốt xuất huyết tăng gấp 4 lần

Tuần từ ngày 1 - 8/9, Hà Nội ghi nhận gần 1.700 ca mắc sốt xuất huyết, tăng 540 trường hợp so với tuần trước đó, ghi nhận thêm 01 ca tử vong là bệnh nhân nữ 20 tuổi, nâng số ca tử vong do sốt xuất huyết là 03 người. Số bệnh nhân sốt xuất huyết của Hà Nội tăng nhiều ở các quận, huyện là Hoàng Mai, Đống Đa, Thanh Trì và Hà Đông.

Tính đến nay, Hà Nội đã ghi nhận gần 8.400 ca sốt xuất huyết, 67 điểm dịch sốt xuất huyết ở 15/30 quận, huyện, thị xã. Bệnh nhân sốt xuất huyết phân bố ở tất cả các địa bàn của Hà Nội, trong đó có 3 ca tử vong. So với cùng kỳ năm 2022, số ca mắc sốt xuất huyết của Hà Nội gấp 4 lần và là một trong những tỉnh, thành phố có số ca mắc cao nhất ở miền Bắc. Theo nhận định của Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Hà Nội, tình hình dịch bệnh tiếp tục diễn biến phức tạp trong thời gian tới.

Trước tình hình trên, các bác sĩ khuyến cáo, sốt xuất huyết năm nay đang diễn biến phức tạp với số ca mắc tăng cao. Sốt xuất huyết là căn bệnh rất nguy hiểm, diễn biến khó lường, thậm chí dễ dẫn đến biến chứng giảm tiểu cầu gây xuất huyết nặng, viêm phổi cấp hay suy đa tạng... đặc biệt là với những người có bệnh nền. Do vậy, khi có biểu hiện nghi ngờ mắc sốt xuất huyết, người dân cần làm xét nghiệm chẩn đoán và điều trị dưới sự giám sát của nhân viên y tế; tuyệt đối không tự ý điều trị tại nhà.■

PHÒNG NGỪA, SƠ CỨU KHI HÍT PHẢI KHÍ ĐỘC CO TRONG HỎA HOẠN

Ngạt khí CO có ảnh hưởng rất lớn đến sức khỏe, là kẻ sát nhân thầm lặng. Khí CO không màu, không mùi, không vị và khó phát hiện. Khi hít phải ở mức độ nhẹ, người bệnh bị đau đầu, buồn nôn, nôn ói, hoa mắt, khó thở. Ở mức độ nặng, khí CO còn ngấm vào máu, gây tổn thương các cơ quan như hủy cơ, suy thận, suy gan. Khi bị ngạt khí CO sẽ để lại các di chứng như giảm trí nhớ, giảm tập trung, cơ mặt liệt, vận động bất thường, đi đứng khó khăn, tay chân cứng và run, liệt nửa người... Khí CO sinh ra từ các đám cháy không chỉ gây nguy hiểm cho các nạn nhân trực tiếp mà còn phát tán ra không khí, ảnh hưởng người xung quanh. Do đó, khi thoát khỏi đám cháy, cần đến bệnh viện để kiểm tra và điều trị sớm, đề phòng có bất thường.

Để hạn chế hít phải khí độc khi xảy ra hỏa hoạn, cách đơn giản nhất là nên thấm ướt khăn, giẻ rồi che kín mặt, mũi. Cách này giúp duy trì sự sống, hạn chế ngạt khí trong thời gian đợi người cứu hộ. Đồng thời, lấy giẻ, khăn bịt kín lỗ hổng, khe cửa, khe sàn để ngăn không cho khói lan vào phòng, chờ cứu hộ. Có thể dùng tấm đệm gác lên cửa sổ hoặc ban công, tưới nước ướt tấm đệm, tạo thành cái mái để khói di chuyển lên trên, còn mình trú bên dưới tấm đệm, giúp hạn chế tối đa lượng khói độc hít phải. Nếu xác định vượt qua lửa, cần xác định khu vực an toàn và khu vực cháy, trèo chần hoặc vải ướt lên người, tránh lửa bén vào quần áo gây bỏng. Do đặc tính của khí độc là bay lên cao, nên khi di chuyển cần cúi khom lưng và men theo tường để di chuyển ra ngoài. Tuyệt đối không trốn trong nhà vệ sinh hoặc không gian kín, sẽ khiến nguy cơ ngạt khí cao và khiến tử vong nhanh hơn. Lý do là bởi trong phòng kín, dù có xả nước hay quạt thông gió, đường khí sẽ mất dần sau khi bị các loại khí độc như

CO, HCN, CO₂ len vào. Lúc này, kể cả phủ khăn ướt che miệng cũng chỉ hạn chế ngạt khói nhưng không tránh được ngộ độc khí độc. Sau khi được cứu thoát khỏi đám cháy, dù không bị thương nghiêm trọng, cũng nên đến bệnh viện kiểm tra chuyên sâu để được bác sỹ đánh giá mức độ nhiễm độc khí.

Để sơ cứu người bị ngạt khí, trước hết cần biết triệu chứng ngạt. Người bị ngạt khí thường có các triệu chứng gồm có: Hô; Hụt hơi; Khàn tiếng; Đau đầu; Đau ngực; Da có thể nhợt nhạt và xanh xao; Có thể có vết bỏng trên da; Có thể kích ứng và đỏ mắt; Có thể lú lẫn, ngất xỉu và giảm tỉnh táo; Co giật và hôn mê cũng có thể xảy ra. Khi đã xác định được người bị ngạt khí, người giúp cần thực hiện các nguyên tắc sơ cứu. Đầu tiên, người thực hiện cứu hộ phải đảm bảo được an toàn của chính mình trong suốt quá trình cứu nạn. Nếu không có chuyên môn, kinh nghiệm và nhận thấy nguy cơ mất an toàn cao, chỉ nên hỗ trợ sơ cấp cứu cho người bị nạn khi họ đã được đội cứu hộ đưa ra khỏi hiện trường đám cháy bằng cách gọi cấp cứu và tiến hành sơ cứu ban đầu theo các bước như sau:

Với người còn tỉnh táo và hô hấp được: Để họ nằm, ngồi nghỉ ở chỗ râm mát, thoáng khí; Cho họ uống nước để giảm nhiệt độ cơ thể, bù lượng nước đã mất.

Với người bất tỉnh nhưng vẫn hô hấp được: Cho họ nằm nghiêng để đờm dãi không làm bít đường thở. Nếu có bình oxy nên cho họ thở ngay.

Với người bất tỉnh, ngừng thở, thở bất thường: Việc cần làm ngay là đặt nạn nhân nằm lên bề mặt cứng để tiến hành hồi sinh tim phổi bằng thao tác ép tim, hà hơi thổi ngạt. Thực hiện hồi sinh tim phổi cho đến khi nạn nhân thở trở lại hoặc có sự trợ giúp của nhân viên y tế ■

NHỮNG LƯU Ý KHI BỊ SUY GIÃN TĨNH MẠCH CHÂN

Suy giãn tĩnh mạch chi dưới còn được gọi là suy giãn tĩnh mạch chân - là căn bệnh gây đau đớn, cản trở sinh hoạt và có thể gây ra những biến chứng. Người bệnh suy giãn tĩnh mạch chân cần xác định rõ mình gặp vấn đề với tĩnh mạch nông hay tĩnh mạch sâu bằng cách đi khám chuyên khoa. Ngoài việc thực hiện chỉ định của thầy thuốc, người bệnh cần lưu ý một số điểm sau:

Về chế độ ăn uống: Người bị suy giãn tĩnh mạch nên đảm bảo khẩu phần ăn hàng ngày đủ chất dinh dưỡng, giàu vitamin đồng thời có đủ chất xơ như trái cây, rau quả tươi, ngũ cốc... để tránh bị táo bón; không nên để bị béo phì, nếu quá béo thì cần giảm trọng lượng. Đảm bảo uống đủ nước mỗi ngày (nhu cầu nước mỗi ngày cho cơ thể một người lớn là 1,5 - 2 lít nước).

Về chế độ sinh hoạt: Kiểm soát cân nặng. Béo phì là một trong những nguyên nhân chủ yếu gây nên bệnh suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Bởi lúc đó đôi chân sẽ phải gánh một áp lực rất lớn, sẽ làm ảnh hưởng đến sự lưu thông của máu. Vì vậy kiểm soát cân nặng

trong mức cho phép là một cách hữu hiệu để phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Tuy nhiên, giảm cân không có nghĩa là ép cân, thực hiện một chế độ ăn uống kham khổ. Thay vào đó là một chế độ ăn uống, sinh hoạt và luyện tập khoa học, lành mạnh. Làm việc đứng quá lâu một thời gian dài và thường xuyên cũng gây nên bệnh suy giãn tĩnh mạch chi dưới.

Ngồi đúng tư thế: Muốn phòng bệnh suy giãn tĩnh mạch chi dưới thì việc điều chỉnh tư thế ngồi cũng rất quan trọng. Động tác bắt chéo chân sẽ tạo nhiều áp lực lên đùi, xương chậu, gây cản trở cho việc lưu thông máu. Từ đó chân dễ bị tê, mỏi, hình thành tình trạng da sần vỏ cam. Lâu dần sẽ dẫn đến suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Bên cạnh đó, ngồi lâu một chỗ cũng cản trở việc lưu thông máu đến chân. Đặc biệt đối với dân văn phòng thì càng cần chú ý. Để phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch chi dưới nên thường xuyên cử động chân khi ngồi. Thỉnh thoảng có thể đứng lên đi lại để cho máu được lưu thông.

Giảm thời gian đứng: Giống như ngồi, việc đứng quá lâu một thời gian dài và thường xuyên cũng gây nên bệnh suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Khi đứng, áp lực của toàn bộ cơ thể sẽ dồn lên đôi chân, gây sức ép lên các dây thần kinh. Để phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch chi dưới, cố gắng tránh đứng quá lâu. Thỉnh thoảng hãy ngồi xuống để đôi chân được thư giãn. Hoặc có thể cử động chân khi đứng để máu được lưu thông tốt hơn.

Luyện tập thể dục thường xuyên: Luyện tập thể dục thể thao điều độ, đúng cách luôn tốt cho sức khỏe. Những môn thể thao phù hợp để phòng bệnh suy giãn tĩnh mạch chi dưới bao gồm: đạp xe, bơi lội, đi bộ, khiêu vũ... Những bộ môn này giúp phần chân hoạt động nhiều hơn nhằm cải thiện lưu thông máu ở chân, phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Không nên chơi những môn thể thao có cử động mạnh và chuyển hướng đột ngột gây chấn động lên hệ tĩnh mạch chân như cử tạ, nhảy cao, nhảy xa, chạy tốc độ, tennis, bóng đá...

Hạn chế đi giày cao gót và mặc quần bó chặt: Giày cao gót cũng là một trong những nguyên nhân dẫn đến suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Mang giày cao gót thường xuyên sẽ tạo áp lực lên vùng gót chân, khiến tĩnh mạch ở đây tổn thương, làm cho việc lưu thông máu trở nên khó khăn. Vì vậy, thay vì mang giày cao gót thì nên thay bằng giày gót thấp hoặc dép đế mềm. Việc mặc quần quá chật hoặc bó sát cũng làm máu khó lưu thông, dễ bị tắc nghẽn ở phần chân. Để phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch chi dưới nên chọn trang phục thoải mái, rộng rãi.

Gác chân cao khi ngủ: Việc đặt một chiếc gối dưới chân trong khi ngủ là một phương pháp hữu hiệu để phòng bệnh suy giãn tĩnh mạch chi dưới. Tư thế này sẽ giúp máu được lưu thông dễ dàng hơn, không bị tắc nghẽn lại trong lúc ngủ. Đồng thời còn giúp giảm áp lực lên đôi chân.

Đi tất đặc biệt: Trong cuộc sống hiện đại, vì tính chất công việc mà không thể tránh việc đứng quá lâu trong một thời gian dài. Vì vậy mang một đôi tất chun sẽ giúp phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch chi dưới hiệu quả. Chúng sẽ giúp đôi chân cảm thấy dễ chịu, giảm bớt áp lực và lưu thông máu dễ dàng hơn.

Cẩn thận với thuốc tránh thai: Trong thuốc tránh thai chứa hàm lượng estrogen cao. Các nghiên cứu cho thấy, estrogen với hàm lượng cao có thể làm thay đổi lưu thông máu, góp phần làm phát triển bệnh suy giãn tĩnh mạch. Vì vậy, không nên lạm dụng thuốc tránh thai.

Không hút thuốc, hạn chế uống rượu: Thuốc lá và thức uống có cồn gây tổn hại rất lớn đến thành tĩnh mạch. Vì vậy để phòng ngừa suy giãn tĩnh mạch, nên chấm dứt việc sử dụng thuốc lá và hạn chế uống rượu.

Không nên xoa dầu nóng vào chân, không ngâm chân trong nước nóng vì nóng càng làm cho tĩnh mạch giãn nở, làm giảm khả năng vận chuyển máu trở về tim. Không tắm nước quá nóng, sau khi tắm xong nên xối lại chân bằng nước lạnh, nước lạnh sẽ làm co tĩnh mạch giúp cho sự chuyển máu về tim dễ dàng hơn.

Khi thực hiện tốt các thói quen sinh hoạt trên, người bệnh đã có thể giảm tỷ lệ mắc bệnh suy giãn tĩnh mạch. Với những người có các biểu hiện khó chịu tức nặng chân... cần được thăm khám kịp thời tránh để bệnh diễn biến nặng hơn. Hiện có 3 phương pháp điều trị chính suy giãn tĩnh mạch chân, thường dùng nhất là sử dụng tất áp lực nhằm phục hồi áp suất chênh lệch giữa hai hệ thống tĩnh mạch, giảm đường kính lòng tĩnh mạch để tăng khả năng lưu thông máu. Cách thứ hai là dùng các thuốc làm vững bền thành mạch hoặc các thuốc làm xơ hóa lòng mạch, tiêu gây xơ tại chỗ. Phương pháp thứ ba là can thiệp ngoại khoa mổ mở hoặc điều trị kỹ thuật cao ít xâm lấn bằng Laser ■

Ung thư phổi có thể do chất khử trùng trong máy tạo độ ẩm

Lần đầu tiên, Chính phủ Hàn Quốc thừa nhận rằng một số chất khử trùng trong máy tạo độ ẩm có thể gây ung thư phổi. Bộ Môi trường Hàn Quốc đã bồi thường thiệt hại cho gia đình của một người đàn ông không hút thuốc ở độ tuổi 30 đã chết vì ung thư phổi sau khi sử dụng máy tạo ẩm có chứa các chất khử trùng này. Quyết định này dựa trên nghiên cứu được thực hiện bởi Bệnh viện Ansan thuộc Đại học Hàn

Quốc vào năm ngoái, cung cấp bằng chứng khoa học cho thấy việc tiếp xúc với PHMG, một thành phần được sử dụng trong một số chất khử trùng tạo độ ẩm, có thể gây ra ung thư phổi. Bộ Môi trường Hàn Quốc sẽ đánh giá 260 bệnh nhân ung thư phổi còn lại để tìm cách giảm nhẹ thiệt hại theo từng trường hợp cụ thể, đồng thời xem xét các yếu tố nguy cơ khác như hút thuốc lá ■

Số ca mắc đậu mùa khỉ tăng đột biến ở thanh thiếu niên Thái Lan

Tính đến ngày 31/8/2023, Thái Lan ghi nhận 316 ca nhiễm mới đậu mùa khỉ, riêng tháng 8 là 145 trường hợp, 1 bệnh nhân tử vong. Theo thống kê của Cục Kiểm soát dịch bệnh Thái Lan, số ca mắc đậu mùa khỉ được cập nhật trong 4 tháng qua luôn tăng, cụ thể trong tháng 5 ghi nhận 22 ca mắc mới, tháng 6 là 48 ca, tháng 7 là 80 ca và tháng 8 là 145 ca. Trong tổng số 316 ca nhiễm được ghi nhận, có 271 trường hợp là người đồng tính nam, chiếm 85,8% tổng số ca nhiễm, và 143 người trong số này nhiễm HIV. Số liệu cũng cho thấy, trong số các ca nhiễm bệnh được ghi nhận, 277 bệnh nhân là người Thái, 36 ca là người nước ngoài với 3 trường hợp không xác định quốc tịch. Về nhóm tuổi, Thái Lan ghi nhận 152 bệnh nhân mắc đậu mùa khỉ ở độ tuổi 30 - 39; 85 người ở độ tuổi 20 - 29 và 28 người ở nhóm tuổi 15 - 24.

Theo Cục Kiểm soát dịch bệnh Thái Lan, chỉ những bệnh nhân có các triệu chứng nghiêm trọng và phải nhập viện mới được điều trị bằng thuốc Tecovirimat do Tổ chức Y tế thế giới cung cấp để sử dụng trong trường hợp khẩn cấp. Trong giai đoạn đầu nhiễm bệnh đậu mùa khỉ ở Thái Lan, hầu hết các bệnh nhân là người lớn, nhưng kể từ tháng 8, có 16 trường hợp là thanh thiếu niên. Cục Kiểm soát dịch bệnh Thái Lan cảnh báo, những người trẻ tuổi và người đồng tính nam nên thực hành các biện pháp tình dục an toàn, tránh tiếp xúc gần gũi với người lạ để phòng ngừa nguy cơ bùng phát dịch bệnh đậu mùa khỉ tại Thái Lan, đặc biệt là trong giới trẻ ■

EU cấp phép vắc xin Abrysvo ngừa vi rút hợp bào hô hấp (RSV)

Liên minh châu Âu (EU) đã cấp phép tiếp thị vắc xin dạng tiêm Abrysvo do hãng dược phẩm Pfizer (Mỹ) bào chế nhằm bảo vệ trẻ sơ sinh khỏi vi rút hợp bào hô hấp (RSV) - một căn bệnh mà trong trường hợp xấu nhất có thể dẫn đến viêm phổi và viêm tiểu phế quản. Theo Ủy ban châu Âu, việc cấp phép sử dụng Abrysvo cho trẻ sơ sinh và cả người lớn tuổi được thực hiện trước thời điểm châu Âu bước

vào mùa thu và mùa đông - giai đoạn số ca mắc các bệnh do vi rút thường tăng cao. Theo các chuyên gia, việc tiêm vắc xin Abrysvo cho phụ nữ mang thai có thể giúp trẻ sơ sinh miễn dịch đối với RSV trong 6 tháng đầu đời. Không chỉ tại EU, ngày 21/8, Cơ quan Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm Mỹ cũng đã cấp phép sử dụng loại vắc xin này cho trẻ sơ sinh ■

Singapore thúc đẩy chăm sóc bệnh nhân nội trú tại nhà

Tại Singapore, chương trình thí điểm chăm sóc bệnh nhân nội trú tại nhà đang được triển khai ở các bệnh viện công với kỳ vọng sẽ giảm tải áp lực cơ sở vật chất cho các bệnh viện, nhưng vẫn đảm bảo điều kiện chăm sóc tốt nhất cho các bệnh nhân. Dịch vụ chăm sóc tại nhà này là một phần trong chương trình thí điểm đang được ngành Y tế Singapore áp dụng với các bệnh viện công. Theo đó, những bệnh nhân ở trong tình trạng gần phục hồi sẽ được đưa về nhà, thay vì tiếp tục nằm lại bệnh viện. Các bác sỹ sẽ tiến hành thăm khám, tư vấn từ xa và hướng dẫn kỹ lưỡng người thân cách thức chăm sóc bệnh nhân. Theo Trợ lý Giám đốc, Văn phòng Chuyển đổi Y tế, Bộ Y tế Singapore Lai Yi Feng, mô hình chăm sóc này có tiềm năng giảm quy mô hóa đơn chăm sóc y tế từ 20% đến thậm chí 40%. Bộ Y tế Singapore đang cố gắng theo dõi các yếu tố chi phí một cách toàn diện. Khi quá trình thử nghiệm kết thúc trong năm 2024, ngành Y tế Singapore sẽ đánh giá dữ liệu thu thập được để xem xét liệu chương trình có thể được mở rộng như một dịch vụ y tế thông thường tại bệnh viện hay không ■

Tỷ lệ sinh của Nhật Bản tiếp tục giảm

Thông kê do Chính phủ Nhật Bản công bố vào ngày 29/8 cho thấy, số trẻ sơ sinh của Nhật Bản trong 6 tháng đầu năm 2023 đã giảm 3,6% so với cùng kỳ. Cụ thể, có khoảng 370.000 trẻ được sinh ra trong 6 tháng đầu năm 2023. Dự kiến, tổng số ca sinh trong năm nay giảm xuống dưới 800.000 ca, thậm chí có thể phá vỡ số ca sinh thấp kỷ lục của năm 2022. Theo Bộ Y tế, Lao động và Phúc lợi Nhật Bản, nguyên nhân của tỷ lệ sinh giảm mạnh là do tỷ lệ những người kết hôn muộn

hoặc không kết hôn tăng lên. Trước đó, vào ngày 2/6/2023, Bộ Y tế Nhật Bản thông báo, năm 2022 đánh dấu năm thứ 7 liên tiếp tỷ lệ sinh của nước này giảm xuống mức thấp kỷ lục. Trong năm 2022, tỷ lệ sinh trung bình là 1,2565, thấp hơn nhiều so với tỷ lệ 2,07 được cho là cần để duy trì dân số ổn định. Để ngăn chặn giảm tỷ lệ sinh, Chính phủ Nhật Bản đã lên kế hoạch chi 3.500 tỷ Yen (25 tỷ USD) mỗi năm cho chăm sóc trẻ em và những biện pháp khác nhằm hỗ trợ các bậc cha mẹ ■

Điều hòa nhiệt độ làm giảm khả năng thích ứng của cơ thể

Các nhà nghiên cứu từ Đại học Quốc gia Australia cho biết, sử dụng điều hòa không khí quá nhiều có thể khiến con người chậm thích ứng với thời tiết. Theo nhà nghiên cứu nhiệt Simon Quilty, Đại học Quốc gia Australia, khi ở trong phòng điều hòa từ 10-20 tiếng mỗi ngày là đã ngăn cơ thể thích nghi với thời tiết. Cụ thể, nghiên cứu của Đại học Quốc gia Australia cho thấy, nhóm dân cư bản địa Australia có khả năng thích nghi tốt hơn với thời tiết oi nóng. Trong khi đó, nhóm người nhập cư đến lục địa này bao gồm nhiều chủng tộc khác nhau, có xu hướng sống dựa vào điều hòa không khí và cơ thể họ có nguy cơ tử vong cao hơn trong các đợt sóng nhiệt. Do đó, các chuyên gia khuyến cáo, nên cân nhắc việc sử dụng quạt và thay vì để điều hòa ở mức 21 độ C, nên đặt ở mức 25 hoặc 26 độ để không quá chênh lệch với nhiệt độ ngoài trời ■

HỎI ĐÁP

Đái tháo đường có nên ăn đu đủ hoặc quả na chín không?

Ăn uống không chỉ là nhu cầu mà còn là một hạnh phúc hưởng thụ cho mọi người. Đối với người bệnh đái tháo đường, ăn uống còn là một phương pháp chữa bệnh; ăn uống đúng giúp duy trì ổn định của đường máu và giúp ngăn ngừa những biến chứng nguy hiểm. Ăn trái cây đúng cách sẽ giúp người bệnh đái tháo đường có được sức khỏe tốt, không nên quan niệm sai lầm là đã mắc bệnh đái tháo đường thì phải kiêng hoa quả, nhất là hoa quả ngọt. Các loại trái cây là nguồn cung cấp lượng nước, đường, chất xơ, đặc biệt các loại vitamin và khoáng chất rất cần thiết và tốt cho cơ thể; giúp tăng sức đề kháng hỗ trợ phòng và điều trị bệnh. Với hoa quả ngọt như đu đủ có thể ăn 1-2 miếng/lát, na chín có thể ăn nửa quả và nên cách bữa ăn chính ít nhất 2 tiếng.

Có nên ăn kiêng cơm trong khi điều trị đái tháo đường không?

Người bệnh đái tháo đường luôn được khuyến cáo chọn các thực phẩm có chỉ số đường máu thấp; tức là sau khi ăn 2 giờ, thực phẩm đó không làm chỉ số đường máu tăng cao quá mức. Cơm gạo là những thực phẩm có chỉ số đường máu cao. Tuy nhiên, người đái tháo đường không nhất thiết phải nhịn hoàn toàn tinh bột; vẫn có thể ăn cơm hàng ngày nhưng chỉ ở mức độ hạn chế, nên ăn cơm chính vào buổi sáng, ăn hạn chế cơm bữa trưa và ăn ít nhất vào bữa ăn tối, nếu đói có thể ăn thay thế bằng thịt, cá và tăng cường ăn rau lá và trái cây (loại có chỉ số đường thấp). Lưu ý, trước đây có quan niệm ăn miến dong tốt hơn ăn cơm vì miến có ít đường; thực tế thì lượng đường của miến vào máu có tới khoảng 84% trong khi lượng đường do cơm gạo chỉ có khoảng 72%.

Người đái tháo đường có được uống bia rượu không?

Về lý thuyết, người bệnh đái tháo đường không nên uống bia, rượu. Tuy nhiên rất khó để thực hiện - có người do nghề nghiệp, do tập quán, thói quen khó từ bỏ ngay hoặc có khi gặp những điều kiện khó từ chối... Người bệnh đái tháo đường không nhất thiết phải kiêng tuyệt đối bia, rượu. Tuy nhiên, nên hạn chế ở mức thấp nhất có thể. Nên chọn uống rượu hơn là uống bia. Điều bắt buộc là phải ăn no trước khi uống.

Trong khi điều trị đái tháo đường có được uống mật ong không? Có ăn ngọt được không?

Người bệnh đang được điều trị đái tháo đường cũng giống như người khỏe mạnh, cơ thể đều cần chất đường để phục vụ cho việc sinh năng lượng. Lượng đường cần thiết có thể ăn tùy thuộc nhu cầu mỗi người. Tuy nhiên người đái tháo đường nên nhớ đường trong mật ong sẽ hấp thu nhanh gây tăng đường máu sau khi uống vì vậy không nên uống nhiều cùng lúc và chỉ uống vừa đủ để tránh dư thừa năng lượng gây béo phì.

Cũng giống như mật ong, chất ngọt có trong rất nhiều loại lương thực, thực phẩm khác nhau. Người bệnh có thể ăn chất ngọt nhưng ở mức hạn chế, không nên ăn nhiều cùng một lúc.

Nguồn: Cuốn "Hỏi-Đáp về một số bệnh thường gặp" - Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ Trung ương, 2017

HÀNH ĐỘNG ĐỂ KHÔNG CÓ NGƯỜI CHẾT VÌ BỆNH ĐẠI

Bệnh dại là bệnh nhiễm vi rút cấp tính của hệ thống thần kinh trung ương do vi rút dại gây nên. Bệnh lây truyền chủ yếu qua vết cắn hoặc vết cào, liếm của động vật bị dại lên trên da bị tổn thương.

Người, động vật khi đã lên cơn dại đều dẫn đến tử vong.

XỬ TRÍ VÀ ĐIỀU TRỊ DỰ PHÒNG Càng sớm càng tốt ngay sau khi BỊ CHÓ, MÈO CẮN, CÀO, LIẾM LÊN TRÊN DA BỊ TỔN THƯƠNG

Xối rửa kỹ vết thương bằng xà phòng dưới vòi nước sạch ít nhất 15 phút

Sát khuẩn bằng cồn 45° đến 70°, cồn i ốt, hoặc rượu

Hạn chế làm dập vết thương hoặc làm tổn thương rộng hơn

Không băng bó, đắp thuốc kín vết thương

Đến cơ sở y tế để được tư vấn, tiêm vắc xin, huyết thanh kháng dại

PHÒNG BỆNH

Xích, nhốt chó nuôi, mang rọ mõm cho chó khi ra đường

Tiêm vắc xin đầy đủ và đúng lịch cho chó, mèo

Tiêm vắc xin phòng bệnh dại cho những người có nguy cơ cao

Đến cơ sở y tế để được tư vấn, tiêm vắc xin, huyết thanh kháng dại ngay sau khi bị chó, mèo cắn, cào, liếm lên trên da bị tổn thương

Không đùa nghịch, trêu chọc chó, mèo

Cách ly, theo dõi chó, mèo, thông báo cho cán bộ thú y, chính quyền địa phương khi phát hiện chó, mèo nghi nhiễm bệnh dại

Diệt chó, mèo lên cơn dại hoặc nghi mắc bệnh dại trong khu vực có dịch

Đến cơ sở y tế để được tư vấn, điều trị dự phòng càng sớm càng tốt ngay sau khi bị chó, mèo cắn, cào, liếm lên trên da bị tổn thương

Trung tâm Truyền thông Giáo dục sức khỏe Trung ương
Năm 2023

Thông tin tham khảo tại:
Quyết định số 1622/QĐ-BYT ngày 08/5/2014